

# KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés	egész évre - - 12 korona.	Szerkesztőség és kiadóhivatal; Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár r.-t. — Hirdetéseket és előfizetéseket főleg FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.	Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula	
	fél évre - - 6 „			Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.
	negyed évre - - 3 „			
Egyes szám ára 12 fillér.		Hirdetés ára <input type="checkbox"/> centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül. Nyiltér sora 40 fillér.		

## Indokolatlan támadások.

Az általános öröm, melyet a párt nélküli kormány felmentése, az új kormány megbízása és ezzel kapcsolatban az országgyűlés összehívása okozott, kevés ideig tartott, mivel csak néhány nap elteltével úgy az országos közvéleményt kifejező budapesti lapokban, mint a helyi közéletben is a 48-as függetlenségi párt részéről a 67-iki kiegyezés hívei kellemetlenségeknek és nyílt támadásoknak voltak kitéve.

Legmészebb megye ezek között az, mely „szabadelvi polgártársainkhoz” szólva az alkotmánypart megalkotását „politikai becsületet” nélkülöző hibának tartja és egyedül helyesnek a szarvasi és biharmegyei pártok példáját állítja, melyek begöngyölve a zászlót, tétlenül nézik a fejleményeket, de várakozással és reménnyel valamely változás iránt.

A bírálat nem igazságos, a tanács kövése éppen veszélyes.

Állításom igazolása előtt azonban egy tévedésre kell világot vessék. Városunkban és a hozzá tartozó választókerületben a legközelebb volt képviselő-választás alkalmával a többség a szabadelvi pártot támogatta. Az 1867-ben alkotott kiegyezés hívei és a personalis unió ellenzői csekély kivétellel mind ahhoz a párthoz tartoztak. Ha most a szabadelvi pártot az azt a lelkesítő tanácsot adja valaki, hogy tünjenek el a föld színéről, az azonosságnál fogva kerületünkben a 67-es alap híveinek széttűzését kívánja. Ezt megakadályozni azonban mindenkinek kötelessége, aki nem híve azon céloknak, melyeket a 48-as függetlenségi párt megvalósítandóknak tűzött ki és melyeket, ha az egész országban többséget szerez, vagy megvalósít, vagy lemond azon határvonal fentartásáról, mely őt a 67-es alap híveitől elválasztja.

Ilyenek úgy városunkban mint vidéken ma is vannak, kiknek nem lehetséges a szarvasi vagy bihari szabadelvi párt példáját követni és pedig több okból. A legelső és legfontosabb ezek között a választói jog közjogi természetének követelménye. A választói jog ugyanis egész tartalmában egyuttal kötelesség, melyet gyakorolni kell. Nem fordulhat elő tényleg, csak feltehető, hogy egy választókerület, mely például száz és néhány választót foglal magában, előbbi választáson minden tagja szavazatával szabadelvi párti jelöltet támogatott. Mi lenne most ha követnék a megtámadott jó példát?

Ez a kerület egyszerűen nem jelölne, a jelentkező jelölteket visszautasítaná — képviselőt nem küldene.

Veszedelem azonban a tanács a jelen kibontakozás eredményeinek és a jövő pártalakulás sikerének szempontjából is.

A volt szabadelvi párt tartózkodása egy különös fajta emigráció volna. A bihariak és szarvasiak nyilatkozataiban benne van a várakozás és remény kifejezése. Gondolom, hogy mindkettő a szabadelvi párt mindenütt elismert nagy tehetségű vezérének és a benne levő nagy tudásnak szól. Ő azonban képviselt egy irányt, melyet a nemzet többsége elítelt és bele vitte pártját egy választásba, melyből a kiegyezés hívei többségben, de oly tagoltsággal kerültek ki, minővel egymagukra nem érvényesülhettek. Ezek immár a történelem kérdései, mely emberi tapasztalat szerint a művészet és irodalomban visszatér és alkot reneszánszot, de a politikában az elhagyott uton nem jár többé.

Az elhagyott út azonban nem a 67-es alap, hanem az irány: jogszabályt más módon változtatni mint melyen jog szerint lehet.

Miért göngyöljék le tehát Deák jellemének bámulói, alkotásainak igaz hívei azon lobogót, melyet eddig követtek?

Mire várjanak, kibékül reménykedjenek, hogy majd „tiszta és puskát hoz” nekik?

Én nem vagyok híve ennek az emigrációnak, de veszélyesnek tartom nem egyik, vagy másik párt, hanem minden pártra és a jövő fejleményeire nézve, és azt hiszem, hogy bármely pártól ajánlják — a tanácsadót az előrelátás erényeért dicsérni nem lehet.

A kormány az 1867-es alapon áll és előre meghatározott javaslatok beterjesztésére és törvénynyé emelésére kapott megbízást. Az ellentétes alapon álló pártok támogatják, felretéve azon kérdéseket, melyek elválasztják őket.

Ez szűnet a pártok közötti harcban és átmenet a megbomlott rendből egy mindnyájunk által kívánt maradandó alakulásba. Miért akkor támadni a 67-es alap híveit és azzal a gunyos megjegyzéssel illetni jelvényüket, hogy megessi a moly? Ha csáfolatba bocsátkozom, elhagyom álláspontomat, mely jelenleg a két alap híve között az elválasztó kérdések felrétéletét kívánja, de egy idézéssel fejezem be cikkem:

Az új miniszterelnök április 12-én a szó-

vetkezett pártok előtt a függetlenségi pártkör helyiségeben előterjeszti a kormány programját. „Ezért vállaltunk ő Felsőge meghívásának engedve mi tárczákat, a mint ezt tenni másként nem is lehetett, az adott közjogi alapunkon, a 67-iki alapon. (Egy hang: 1848! Egy másik hang: Csend!)“

Dr. Garda Kálmán.

## Szemle.

**Programbeszéd.** A múlt vasárnap a kormány tagjai közül Polónyi Géza igazságügyminiszter, Darányi Ignác földművelési miniszter, Popovics Sándor pénzügyi államtitkár tartottak választók előtt programbeszédet; s ezeken kívül báró Báuffy Dezső. A politikai helyzet jellemzésére, a kormány állására és törekvéseire nézve legkiterjedőbb képet rajzolt meg Polónyi igazságügyminiszter. Mindjárt beszéde kezdetén forró fohászból kérte az Istent, áldja meg jóságának teljességével az alkotmányos magyar királyt. Polónyi legjobban tudja, hogy csak a királyi alkotmányos erületének köszönhető az utolsó pillanatban történt szerencsés fordulat, mely az előzmények után az igazságügyminiszter előtt még most is álomszerűnek tűnik fel.

Polónyi igazságügyminiszter abban domborítja ki a mai kormány hivatását, hogy az országnak a végleges béke áldásait szerezze meg. Ennek első sarkpontja az Ausztriával fennálló gazdasági viszony rendezése; és pedig úgy, hogy bármely formában sikerüljön is ez, mindenképpen haladás legyen Magyarország gazdasági függetlenségére nézve. Polónyi prognosztikonja szerint már legközelebb törvénybe lesz iktatva az önálló magyar vámtarifa s ha ennek tételei ez idő szerint egyezni is fognak az osztrák vámtarifával, de egyszersmind annak magva is benne van, hogy Magyarország a jövőben külön és önállóan fogja kötni kereskedelmi szerződéseit a külföldi államokkal. Fontos ezzel kapcsolatban az igazságügyminiszternek az a kijelentése, hogy annak a nagy munkának vezetésére, mely felöleli a valuta rendezését, a készfizetések felvételét, az önálló jegybank előkészítését és létesítését s általában a gazdasági függetlenség és a hitelviszonyok érdekében kezdeményezendő nagy közgazdasági akciónak egész sorozatát: a kabinet tagjai „a legerősebbet, a jók legjobbját, nemzetünk kimagasló férfját, Wekerle Sándort választották.“ Az általános szavazati jog korlátaira nézve

## Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, vémadékat, éjjeli izzadást.

**Tüdőbetegségek, hurutok, szarvasi köhögés, skrofulozis, influenza**  
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj.)

## „Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

az igazságügyminiszter ur azt a kitűnő technikus terminust hangoztatta, hogy „legyen hazafi és magyar az, aki e hazában jogot követel és jogot kap“. S ugyancsak kötelezettséget vállalt önmagára nézve aziránt, hogy törvényhozási garanciák által biztosítandó az, hogy „az ujonnan nyert politikai jogok az állam, a család és a tulajdon ellen visszaélésre ne legyenek használhatók.“ A jövőre vonatkozó tervek közül az igazságügyminiszter megpendítette azt az eszmét, hogy „a magyar városokat, a székesfőváros vezetése alatt be kell sorozni a gazdasági élet hatalmas és eleven tényezői közé“. Az igazságügyminiszter Tisza István egyéniségéről nagy elismeréssel nyilatkozik — s szerinte Tisza Istvánra szép feladat vár a magyar nemzet jövőjének megalkotásában. Popovics Sándor pénzügyi államtitkár Pozsonyban csakis a pénzügyekre vonatkozó kérdésekkel foglalkozott; de kijelentései így is mélyen beleyultak a politikába. Mert nem titkolta el, hogy a kiadások nagymérvű emeléséről kell gondoskodni és pedig nemcsak az előrelátható katonai terhek, hanem az 1848. XX. t.-ezikk végrehajtása miatt is. Popovics Sándor az adóreformot, mely csak progresszív alapon jöhet létre, nem úgy kontemplálja, hogy abból az állam fiskális hasznot húzasson. Az adóreformnak nem szabad új jövedelmi forrásnak lenni, hanem a kisterhek igazságos megosztásának. Az új jövedelmi forrásokat a közgazdasági élet föllendülésében kell az államnak keresnie, a kisebb existenciák terheinek könnyítésével egybekötve. A pénzügyminiszteri államtitkár mindenek fölött álló súlyt helyez arra, hogy az államháztartás egyensúlya fentartassék. Mindezekkel a mélyreható kormánynyilatkozatokkal szemben báró Bánffy Dezső, mint a parlamenti ellenőrzés képviselője beszélt Szegeden. De nem az a priori ellenzéki álláspontjából. Báró Bánffy kijelentette, hogy helyesli a jelenlegi kialakulást és hogy az ellenőrzést teljesen objektív alapon akarja gyakorolni. Ennek mintegy biztosítékául emelte ki, hogy a kialakulás mindenben úgy történt, amint az báró Bánffy már regén hirdette — s hogy a kormány programja a legfőbb pontokban azonos az övével.

**Két idézet.** Nem tesszük meg Sz. Ö. urnak azt a szolgálatot, hogy vele a „becsület“ és „moral“ felől tárgyaljunk. Csak olvasóink iránt való tiszteletből két idézettel mutatunk rá célzatos tamadásának alaptalan és igaztalan voltára. Az orsz. szabadelvű párt folyó hó 11-iki határozata így hangzik: „A szabadelvűpárt a király és nemzet közötti egyetértésre alapított alkotmányos rend helyreállt hazafias örömmel üdvözlí és meglepedéssel konstataálja, hogy sikerült azon kérdéseket a napirendről levenni, a melyek a 67-ki kiegyezés hívei közötti szakadás kiegyenlítésének akadályául szolgáltak. Ezen szakadás már is megrendítette a 67-es közjogi alapot. Az ország érdeke megköveteli, hogy ez alap összes hívei annak védelmében egyesüljenek, amint az egyesülés objektív akadályai megszűnnek.

Ilyen viszonyok között pártkeretünk fenntartása azon politikai irányt gyengítené, amelynek szolgálatára alakult; ennél fogva az országos szabadelvűpárt feloszlását határozza el s azon felhívással fordul összes elvbarátaikhoz, hogy minden melléktekintetettel félre téve szolgálják a 67-es kiegyezésre alapított szabadelvű nemzeti politikát azon az uton tovább, amelyen azt az ország jelenlegi viszonyai között a legtöbb sikerrel tehetik.“ Ez az egyik. A „Közérdek“ nemcsak február 19-ike után, hanem ez időt jóval megelőzőleg 1905. évi december 7-én, a midőn szerkesztőségét dr. Magyar Károly és Török Bertalan kezelték, ez utóbbiak tollából „Sorakozni“ című vezércikkében helyeselve Kossuth Ferenc azon nézetét, hogy a parlamenti többségnek a választások után át kellett volna venni a kormányt s a kormányhatalom birtokában kellett volna érvényt szerezni az elveknek, kifejti, hogy „miután a koalícióban levő függetlenségi párt is, a kormányzást „a kiegyezési törvény alapján vette volna át s ezen az alapon folytatta volna, biztosan beállhatott volna az a kívánatos helyzet, hogy egy teljesen új, minden pártból alakuló nemzeti párt vegye át az ország ügyeinek békés vezetését.“ És reámutatva arra, hogy a koalíció pártjai közül csak a függetlenségi van szervezve vármegyénkben, így folytatja: „a koalíció többi pártjai közül az alkotmánypárt, mely gróf Andrássy Gyulát, Kossuth hazafias nézetének tekintélyes támogatóját vallja vezérül, még mindig nem szervezkedett. Mi, a kik az 1867. XII. t.-ezikkben foglalt kiegyezés őszinte hívei vagyunk s annak végrehajtását nemzeti szellemben, békés egyetértéssel chajtjuk munkálni, indokoltnak találjuk viszonyaink között, ha az alkotmánypártiak is önállóan szervezkednek a közös célra: hazánk békejének helyreállítására.“ Ez a másik. A „Közérdek“ igenis támadta a koalíciót; de csak azért, mert vonatkozott a kormányt átvenni, a mi pedig egyetlen mód arra, hogy programját valósíthassa.

**Kévs szó, sok munka!** Azok, a kik most a nép előtt állanak, akik nemzetiszínű zászlók lobogása mellett kéri a nép bizalmát: vessenek számot magukkal. Nem cifra szónoklatokat várunk az új parlamenttől, hanem egyszerű és hasznos tetteket. Nem arra van szükség, hogy az új országgyűlés tagjai versenyezzenek egymással a bőbeszédűségben, hanem arra van szükség, hogy az új képviselők tudják megbecsülni az alkotásokra szánt drága időt s okos és nemes szerénységgel hagyják dolgozni azokat, a kiknek az a hivatásuk, hogy rövid idő alatt évtizedek mulasztásait hozzák helyre. Azt ugyanis utdjuk, hogy Európának alig van parlamentje, ahol a képviselők annyit és olyan szépen tudnának szónokolni, mint a magyar parlamentben. Ékes dikciókban sohasem volt hiány Magyarországon. Most azt kell megmutatni, hogy le tudnak mondani az ékes

beszéd csillogó adományáról, vissza tudják tartani a szavak elokvens áradatát, mert munkaidőnk szűkre van szabva, — mert az új korszak nem bőséges szavakat, hanem bőséges tetteket követel. Most azt kell megmutatni, hogy át tudják adni a szót azoknak, akik érdemesek arra, hogy a nemzet nevében beszéljenek, — mert most csak azoknak a beszéde nem fölösleges, azoknak a beszéde nem időfecsérlés, akik reformáló munkájuk megokolására emelik föl magyaró és meggyőző szavukat. Most azt kell megmutatni, hogy tudnak hallgatni ott, ahol a legpompásabb beszéd sem egyéb, csak munka-zavarás; a legfolyékonyabb, legelméletesebb oráció sem egyéb, csak föltartóztatása annak a sürgős és energikus munkának, amire most az országnak szüksége van.

A nagyszájú deklamálók maradjauak ki ebből az új parlamentből. Akiket egyéni hiuság viszketege bánt, azok máshol elégitsek ki szerepelni vágyó hiuságukat, ne az ország új tanácsában, ahol épp oly kevésbé foglalhat helyet a régi mamelukság, a stalumokra pályázó stréberség, mint a saját szavaiban gyönyörködő olcsó hazafiság, mint a maga banális népszerűségét bálványozó és mindenek fölébe helyező kortes-temperamentum. Mekkora fordulat! Ezt a szigorú figyelmeztetést a „Nap“ írja, mely a legdühösebben folytatta csak két év előtt is az obstrukciót.

## A jövő.

Kombinációkba bocsátkozni ma a választások várható eredménye fölött legfeljebb ha elmefuttatásnak jó: gyakorlati értéke vajmi kevés. És mégis ezen tőri a fejét minden második ember Magyarországon.

Arról van szó, hogy megalakul-e az abszolút negyvennyolczas többség ez alkalommal, vagy pedig megmarad körülbelül a mai számarány a két közjogi irány: negyvennyolcz és hatvanhét között.

A kerületek szervezkedéséről s az eddigi számarányokról beérkezett hírek alapján valószínűnek látszik, hogy a függetlenségi párt elfogja nyerni az abszolút többséget. A helyzet ma az, hogy a kerületek nagy része megtartja eddigi képviselőjét s már maga ez a körülmény is közel hozza a függetlenségi pártot a teljes képviselői létszám feléhez. Van azonban egy csomó felszabadult kerület: a szabadelvűpártiaké és a haladóké, melyeknek jó része a függetlenségi párt felé hajlik. A mostani chaoszban nagyon nehéz tisztán latni, de impressziók alapján mégis a függetlenségi párt többségi képe bontakozik ki, mint sejtendő eredmény.

A hatvanhetes kerületek, természetesen kizárólag a közjogi különbözőség szempontjából tekintve, igen tekintélyes kisebbség lesznek. Szóba csak két pár jön: az alkotmánypárt és a néppárt. Mindkettő nagymérvű számbeli növekedést vár a választásoktól s úgy látszik, hogy ez a remény nem lesz csalóka. A kétszáz felé fog közeledni e pártok együttes száma.

A szocialistákat és demokratákat leszámítva, kik ennél a választásnál valami tul-

**SÁMSON JAKAB**

Telefon 423.

uri szabó

Telefon 423.

**KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.**

Ajánlja dűsan felszerelt raktárát

**honi, angol, scoth és francia különlegességekben**

**FÉRFI RUHÁK** a legmodernebb szabászat alkalmazásával, saját műhelyében készíttetnek. 12 30-106

Gyors és pontos kiszolgálás!

Gyors és pontos kiszolgálás

ságos nagy számbeli megnövekedésre nem gondolhatunk, a nemzetiségek azok, kik az eddiginél nagyobb arányban fognak bevonulni a képviselőházba. Különösen a románok azok, akik számbeli növekedésre számítanak s csoportjuk ellenzéki álláspontra törekszik, nem ugyan a megvalósítandó választójogi reform kérdésében: hanem igenis az oly ügyeknél, melyek a magyar nemzeti eszme kifejezésére valók. A hazafias tótok, szepesi szászok és délmagyarországi németek, sőt az erdélyi szászok is nemzeti alapra igyekeznek helyezkedni, kivéve természetesen mindíg a tulzókat, akik ma is az állami anarchia álláspontján vannak.

A helyzet tehát ma röviden a következő: az összes koalíciós pártok meg fognak növekedni számbelileg s ha a függetlenségi párt csak egy negyedével szaporodik is meg: számbeli többség lesz belőle.

Ez természetesen csak a számarányok kérdése, mert a ma fennálló helyzet szempontjából tekintve a jövőt, kétségtelen, hogy a szövetkezett pártok óriási, szinte ellenzék nélküli többség lesznek. Ily nagyerejű parlamenttel a kormány minden nagyobb rázkódás nélkül megvalósíthatja kiszabott munkaprogramját, melynek keresztülvitelére szánták a választások után következő interregnum idejét.

Ez alatt az idő alatt azonban a választójogi reformmal kapcsolatban még egy nagy lelki metamorfózisnak is meg kell történnie: oly pártalakulásra van szükség, mely az általános választójog alapján a második választás alkalmával egységes többséggé fejlődik. Ennek a majoritásnak az általános választójoggal kapcsolatban feltétlenül ki kell alakulnia, mert egészséges fejlődés s a viszonyok teljes rendezettsége a jövőben csakis ezen az alapon képzelhető.

A probléma kissé súlyosnak látszik, de szinte ösztönszerűleg érzi az ember, hogy nem megvalósíthatatlan. A módja, hogy hogyan legyen megvalósítható, nehéznek és bonyolultnak látszik, de alapeszméje természetes és egészséges. Az idő majd megérleli.

A függetlenségi párt azzal, hogy kormányt vállalt, áttért a guvernementális politikára, mely semmi egyéb, mint az összes létező törvények (tehát az 1867. évi XII. t.-cikknek is) tiszteletben tartása és megvédelmezése. A függetlenségi nemzeti törekvéseikből kormányalépésükkor mit sem adtak fel, ez igaz, ámde a megpróbáltatások lefolyt korszakában a nemzeti alapok védelme érdekében a hatvanhetesek is teljesen azonos álláspontot foglaltak el.

A nemzeti aspirációk komplexumát a függetlenségi párt hozta az egyesülésbe, a guvernementális politikát a hatvanhetesek. A nemzeti aspirációkat elfogadták emezek is és így jött létre a koalíció; a kormányzati politikát elfogadták amazok és így maradt együtt a koalíció. Nincsenek itt ellentétek, csak különbözőzetek s ezeket szétosztani az idő s a leendő törvényhozók bölcsesége lesz hivatva.

## Választási mozgalmak.

**Alvinczen** jelöltek Erdős Jarmánd f., dr. Maniu Gyula n.

**Abudbányán** Rosenberg Gyula pártonkívüli, br. Üchtricz Amadé alkotmánypárti.

**Gyulafehérvárott** eddig egyedüli jelölt Küffer Béla f. Az alkotmánypárt hívei tegnap délután tartottak jelölő értekezletet.

**A marosújvári** kerületből gr. Bethlen Sándor, br. Kemény Pál, gr. Mikes Kelemen és gr. Teleky Ádám nagybirtokosok a független gondolkozású választók nevében felkérték Török Bertalan ny. vármegyei főfegyőt, ki a nagyenyedi kerületet három cikluson át képviselte, hogy alkotmánypárti programmal vállalja el a jelöltséget. Török Bertalan a megtisztelő felhívás folytán a jelöltséget elfogadta. Jelöltek még: dr. Fenyesi Soma és dr. Horváth József f.

**Nagyenyeden** az egyedüli jelölt Gáspár János f.

**Vizaknán** jelöltek: dr. Markbreit Gyula f., dr. Kozma Aurél n.

**Magyarigenben** jelöltek: dr. Jeszenszky Pál alk., dr. Vajda Sándor n.

## Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Olvasóinkat kérjük, legyenek szivesek előfizetéseik megújításával és érdekes vidéki hírek beküldésével bennünket támogatni.**

— **Az új főispán Nagyenyeden.** Báró Kemény Árpád, vármegyének új főispánja, ki ez alkalommal nem óhajtott semmiféle fogadtatást, f. hó 25-dikén a reggeli gyorsvonattal Nagyenyedre érkezett. A perrouon Szász József alispán várta s a helybeli függetlenségi párt nevében Fogarasi Albert pártelnök üdvözölte a főispánt, ki válaszában kijelentette, hogy ő a függetlenségi eszméket hiven ápolja lelkében; de egyszersmind kötelességének tartja a vármegye ügyeit minden párt szemponton felülemelkedve vezetni. Azután Szász József alispán fogatán Csombordra ment, onnan egy órai tartózkodás után Nagyenyedre tért vissza, hol az alispánnal és járási tisztviselőkkel tárgyalt.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Kovács Károly buzásbocsárdi ev. ref. lelkész a szamosújvári kir. orsz. fegyintézethez ev. ref. lelkésszé nevezte ki.

— **Szent György napján** a szőlő az Órhegyről zölden nézett be a városba! Ez volt a régiék várakozása, de amelyet évtizedek óta nem látott még városunk. Most következett e ritka alkalom, mert a szőlőnek nemcsak akkora levele van, hogy a szemet befedi, hanem oly nagy, hogy a gazdaszszonyok néhány nap múlva káposztát is főzhetnek. Különben is csodálatosan szép, nagyon meleg tavaszi idő jár, melyet folyó hó 22-én, 23-án meleg eső váltott fel. A szőlő nagyon szép, a gyümölcsfak pompásan virágoznak, apró körtécskék, mogyorónyi barackok látszanak a fákon. Persze a hernyók is graszszálnak. Ha még eső lesz, mely a vetésekre

és a kaszálókra nagyon szükséges, úgy bő esztendőnek nézhetünk elébe, természetesen, ha májusban nem lesz fagy, és a többi hónapokban nem veri el a jég a gazdák reményét.

— **A szegény tanulókat segélyező-egylet** választmánya Török Bertalanné elnökle alatt tartott gyűlésében örömmel vette tudomásul, hogy a Kisegető takarékpénztár az egyletet humánus hivatásában 200 koronával segélyezte, mely kegyes adományért hálás köszönetét fejezte ki. Elhatározta, hogy június havában műkedvelői előadást rendez, mely alkalommal Szigeti „A falusiak” című régi jó vigjátékát óhajtja előadatni, mely a mostani nemzedék előtt ujdonság számba megy. Elnök felhívta a választmány figyelmét a hazai iparpartolásra, mit különben bevásárlásainál és megrendeléseinél az egylet különös figyelemben szokott eddig is tartani, hogy a fiuk részére szükséges öltözetek posztóját közvetlenül hazai gyárakból kisérjelje beszerezni s e végből jó előre tegye meg a szükséges lépéseket. A javaslat helyesléssel lett fogadva s a titkár erre fel is kérétt.

— **Czipészvizsga és czipőkiállítás városunkban.** Említettük már, hogy városunk lábbeli-készítő iparosai részére a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium 4 hétre terjedő mester-tanfolyamot engedélyezett. A tanfolyam folyó hó 29-én (vasárnap) délelőtt nyer befejezést, a minisztérium részéről kiküldött Kraszof János fővárosi czipésmester és szakipari ellenőr, a kolozsvári iparkamara képviselőjében megjelenő Fereczi Ignác és Matuschek József czipésmesterek és a helyi iparhatóság kiküldötte jelenlétében. A tanfolyamon résztvevő iparosok és segédek a megjelent szakférfiak előtt szabályszerűen egyenként a tantárgyakból leteszik a vizsgát és arról látogatási bizonyítványt nyernek. A tanidő alatt készített elméleti és gyakorlati munkákból Bodh József a tanfolyam vezetőtanitómestere kiállítást rendez, melynek megtekintésére felhívja a közönség és az érdeklődő szakiparosok szives figyelmét. A kiállított munkákat: mértani szabásrajzok mintáit, kaptafákat és a készczipőket vasárnap délelőtt 11 órától délután 6 óráig lehet megtekinteni a leányiskola közvetlen Áron János mellett fekvő, földszinti helyiségében. A tanteremben ugyancsak megtekinthető a Singer varrógéprezervénycársaság által ingyen a tanfolyam céljára bocsájtott 5 különféle, legújabb tűzőgép is.

— **Hirdetmény.** A városi tanács közhirrre teszi, hogy az 1904. évi alapítványi és zároszámadások elkészülvén, azok 15 napig a városi számvevői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

— **Légzőszerveink** ellenségei az őszi és téli és nagyon gyakran támadnak ez időszakban mindennemű gyuladások és hurutok. Ily betegségeket azonnal figyelemmel kell kísérni, mivel az elhanyagolás hosszantartó és nem ritkán még az életet is veszélyeztető hurutos megbetegedésekhez vezetnek. Nem is szabad haszontalan házi-szerekkel experimentálni, hanem azonnai

A nagyérdemű közönséget tisztelettel kéri

**TÁNGEL JÓZSEF**

női, férfi és gyermekdivatáru kereskedő,

hogy melótt tavaszi szükségletét bárhol is beszerezze, előbb főter 4. szám alatt lévő raktárát, mely a közelgő időre dusan van a legjobb minőségű árukkal ellátva, sziveskedjen megtekinteni.

egy igazi gyógyhatásu szerhez kell folyamodni. Ily szerek közül első helyen áll a „Siroliu-Roche“, melyek kiváló gyógyhatása az orvosok egyértelmű nyilatkozata alapján el van ismerve. „Siroliu-Roche“ minden gyógyszerárban kapható.

— **Ajánlott levél felvevő automata.** Május hó 1-től Budapesten önműködő ajánlott levél felvevő gépszekrényeket állítanak fel kísérletképpen. Az automatak egyelőre a belföldre. Ausztriába, Bosznia-Herzegovinába és Nemetországba szóló ajánlott küldemények felvételére szolgálunk s amíg használatukat a közönség megszokja, póstaszolga fogja azokat kezelni.

— **Pályázati felhívás.** Az E. M. K. E. Igrzgató választmánya pályázatot hirdet több 200, 100, és 50 koronás (Gyertyái fty, Emke, Jókai és budapesti Nemzeti Kaszinói) néptanítói jutalomra, melyek az egyesület folyó évi június hó 5-iki (pünkösdi harmadnap) kolozsvári évi rendes közgyűlésén fognak kiosztatni. Pályázati határidő: folyó évi május hó 5-ike bezárólag. Feltételek: nemzetileg veszélyeztetett vidéken való minél hosszabb és eredményesebb népnevelői (tanügyi és társadalmi) működés és erről szóló ajánlatok és bizonyítékok. A ki az Eötvös-alap tagja s évi tagsági díját már legalább 10 ízben beszolgáltatta, vagy 40 korona örökös tagsági díját befizette, avagy 50 koronás részjegyet teljesen törlesztette, erről külön igazolványt csatoljon, miután egyik díj az Eötvös-alappal egyetértőleg osztatik ki. A pályázatok Kolozsvárra az „Emké“-nek czimezendők.

— **Tűzoltó kutya.** Az örök város egyik nevezetessége Pippó, a tűzoltók kutya volt, melynek kimulásától a római lapok most bőven megemlekeznek. Pippó eredetileg egy szegény asszonyé volt. Már legfiatalabb korában rendkívül nagy előszeretettel viseltett a tűzoltók iránt és ha egy tűzoltó egyenruháját megpillantotta, nem volt többé nyugta. Tulajdonosa ezért a tűzoltóknak ajándékozta. Ez időtől fogva valóságos tűzoltó lett. Ha meghallotta a vészjelt, hangosan ugatva ment agyról-agyra és nem nyugodott, míg minden ember helyén nem volt. Ezután a gőzfecskendő mellett a tűz színhelyére futott, hol a rend fölött örködött. Ha valamely hivatalan egyen merészkedett a csövekhez, akkor Pippó rárohant és hangos ugatással elkergette onnan. Sőt még a létrára is fölmászott egyik-másik csövezető után. Soha semmiféle baleset nem érte.

## Közgazdaság.

### A talajjavítási munkálatokról általánosságban.

(Folytatás.)

Nyílt árkokkal mindennemű terület lecsapolható és így azok a lecsapolásnak általános módját képezik, míg a földalatti lefolyó csatornák létesítése, az alagsóvezés csak meghatározott esetben vezet célhoz, a midőn is a nyílt árkokkal szemben számos megbecsülhetetlen előnye van.

Az egyes birtokrészek nedvességét, a melyet már a rajta képződő növényzet megösmérhetünk, a legtöbb esetben az altalajviznek a terepszinhez való közelfekvése okozza, mivel pedig a művelési növények gyökérzete megkivánja, hogy az állandó víz a terepszin alatt legalább 80 czm. mélységben fektüdjék, ennelfogva a nedvesebb területeken a gazdasági növények kifejlődni, sőt még megélni is alig képesek.

A lecsapolásnak és alagsóvezésnek tulajdonképeni feladata az, hogy a talaj vizsine oly mélyre súlyszessék, a hol az a növényzet fejlődésére többet behatással nem bír.

A mi különleges erdélyi viszonyaink mel-

lett, a hol egy komplexumban nagy kiterjedésű, nedves területek nem igen fordulnak elő, azoknak nyílt árkokkal való lecsapolása valami különösebb munkálatok létesítését nem igénylik, a legegyszerűbb, ha a nedves területet megfelelő mélységű és lehetőleg a legmélyebb helyen vezetett árkokkal behálózunk, a mely árkokat egy mély fekvésű, állandó vízfolyásba torkoltatunk be. Ezen művelettel a talaj vízszíneinek lesüllyesztését mindenestre elérhetjük.

A nyílt árkok hálózata a szántóföldek megművelését rendkívüli módon megakadályozza, úgy, hogy legegyszerűbb rétekek meghagyni az oly területeket, a melyeknél az árok hálózat sűrű és a melyeknél az árkokat nem tudjuk oly formán elrendezni, hogy azok között szép nagy táblák maradjanak.

A szántóföldek vízmentesítése különben legracionálisabban a földalatti csövezetek létesítésével érhető el, a melyek lényege az, hogy a föld felszine alatt a nedves területen egy vízvezető csatorna nyitattik, a mely a felesleges talajviz leszivását eredményezi. A föld alatti csatornák a legkülönbébb anyagból állithatók elő, általános közgazdasági szempontból azonban kizárólag az alagsóvezésnek van nagyobb jelentősége, a mely alatt a talajvizeknek olyképen való levezetését értjük, a melynél a föld alatti vízvezető csatornák szorosan egymáshoz illesztett, égetett agyagcsövekből állítatnak össze.

Az alagsóvezésnek tehát egyik szembe-tűnő előnye a nyílt árkokkal szemben az, hogy a vízvezető csatorna a föld alatt nyerve elhelyezést, a talaj megművelését egyáltalában nem akadályozza, azonkívül földterületet sem von el a gazdaságtól, mint a nyílt árkok. Hogy a nyílt árkok által elfoglalt terület nagyságáról tájékozást nyújtsak, megemlítem, miszerint egy 1000 méter hosszú, 1 méter mély és 1 méter fenékszélességű árok létesítéséhez több mint egy félhold nagyságu terület elfoglalása szükséges.

Egy másik nagy előnye az alagsóvezésnek még az is, hogy miután a földalatti csatornák a talajvizszinét lesüllyesztették és a fölösleges nedvességet kiszivták, azért talajjavító képességüket továbbra is fentartják, nevezetesen a talaj a viznek az alagsóvek felé vonulása közben fellazittatik, abban a víz és levegő fokozottabb behatása alatt hajszálrepedések keletkeznek, mely hajszálrepedésekben leszivárgó esőcsepp amíg az a terep-földszintől a növényzet gyökérzetéhez, vagy az alagsó-vezetékhez ér, ezen útján átadja a termőanyagját a földnek és egyben feloldja azon anyagokat, amelyek a növény táplálékát képezik. Egyszóval a talaj az alagsó-vezetékben keresztül és az alagsóvezés által elért hajszálrepedések segítségével, amint mondani szokás lélekzik, vagyis az alagsóvezésnek ugyanazon hatása van, mint a mély művelésnek; elősegíti a talaj tökéletes szellőztetését a nélkül, hogy azt tulságosan kiszáritaná, mert az alagsóvezés hatása abban is nyilvánul, hogy az alagsóvezett talaj a már említett hajszálrepedések következtében a növényzet fejlődéséhez szükséges vízmennyiséget hosszú ideig képes megtartani.

(Folytatjuk.)

### SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Lázár István, Török Bertalan,  
Dr. Varró László.

Kiadótulajdonos: Lázár István.

68—1906. végrh. szám.

### Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbírósnak 1905. évi V. 531 sz. végzése következtében dr. Maniu Gyula ügyvéd által képviselt Patria Takarékpénztár mint felülfoglaltatott javára Szonu Mitru és társai ellen 36 kor. 34 fillér s jár. erejéig 1905. évi december hó 29-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 805 koronára becsült következő ingóságok, és pedig: Iszáila Vazulnál: 4 szekér széna és 50 véka szemes tengeri, Ávrám Viszálounál: 2 bivalókör és 3 drb 3 éves fehér tulok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbírósnak 1905. évi V. 531/2 sz. végzése folytán 36 kor. 34 ft. tökekövetelés, ennek 1904. évi augusztus hó 28. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 62 korona 69 fillérben bíróilag már megállapított költségei erejéig, Farkastelkén alperesek lakásánál leendő eszközzésére 1906. évi május hó 18-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. törvények 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalván, 1906. évi április hó 17-én.

**Thát György,**

109 1—1

kir. bírósági végrehajtó.

137 1906. végrh. szám.

### Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbírósnak 1906. évi V. 4. sz. végzése következtében dr. Maniu Gyula ügyvéd által képviselt Patria Takarékpénztár javára Iszáila Gligor és társai ellen 150 kor. s jár. erejéig 1906. évi január hó 28-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1272 kor. becsült következő ingóságok, és pedig: Iszáila Gligor és Iszáila János az Ilyésánál: 4 szekér széna, 1 ökörszekér, 1 vaseke; Iszáila János a Miklósánál: 2 ökör, Iszáila Vazul a Miklósánál: 2 ökör, 1 tehén, 1 tinó és 1 kanca, és Flóra Demeternél: 14 juh, és 4 ökörborny nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbírósnak 1906. évi V. 4/2 számú végzése folytán 150 kor. tökekövetelés, ennek 1904. évi december hó 3. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 84 kor. 19 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Farkastelkén alperesek lakásánál leendő eszközzésére 1906. évi május hó 11-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalván, 1906. évi április hó 18. napján

**Thát György,**

108 1—1

kir. bir. végrehajtó.

## Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a **szab. Hattyu gyógyszerár** által **Majna-Frankfurt.** 685 34—52

### HIRDETÉSEKET

legjutányosabban vesz fel  
kiadóhivatalunk.

Sz. 451—1906. vhtó.

**Arverési hirdetmény.**

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1900. évi V. Sp. 897/3 sz. végzése következtében dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Nagyeneydi Kisegítő Takarékpénztár javára Flóra Nikulajné és t. ellen 3000 kor. s jár. erejéig 1901. évi július hó 5-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1910 kor. becsült következő ingóságok, u. m. Florea Nikulajné és Florea Juonnál ökrök, tehének, tulok, juhok, ló 1560 kor. becsértékben; Nisztor Juonnál 1 t-hén, 1 ló, 20 drb juh 350 kor. becsértékben nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1906. évi V. 997/9 sz. végzése folytán 3000 korona tökekövetelés, ennek 1897. évi október hó 6. napjától járó 8% kamatai, bíróság már megállapított költségek erejéig, Integrádon az előjárásig házában leendő eszközölésére az 1906. május hó 1-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-ez. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen, árverés az 1881. évi LX. t.-ez. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyeden, 1906. évi április hó 10-én.

**Gajzágó Simon,**  
kir. bir. végrehajtó.

114 1-1

58/1906. végrh. szám.

**Arverési hirdetmény.**

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbírósnak 1903. évi V. 663. számú vég-

zése következtében dr. Maniu Gyula ügyvéd által képviselt Ósz Lázár téri lakos javára Urbach Mór és Soós Nagy Ferenc ellen 125 kor. s járulékaik erejéig 1904. évi május hó 24-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 728 kor. becsült következő ingóságok, és pedig: Soós Nagy Ferencnél 1 federes uj koci, 1 igás lószekér, 1 üléses lószekér; Urbach Mór-nál koresemai eszközök, edények, üvegművek, bútortárgyak, 1 érezfűtő, 25 sasfa, 1 léces tengerikas, 4 hordó és 1 cseber nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. bíróság 1906. évi V. 9/11 számú végzése folytán 125 korona tökekövetelés, ennek 1903. évi május hó 1. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 89 kor. 14 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Ohában alperesek lakásánál leendő eszközölésére 1906. évi május hó 7-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-ez. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalván, 1906. évi április hó 15. napján.

**Thát György,**  
kir. bir. végrehajtó

111 1-1

Sz. 135—1906. tkvi.

**Arverési hirdetmény.**

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbírósnak 1906. évi V. 13/7 számú végzése következtében dr. Maniu Gyula ügyvéd által képviselt Patria Takarékpénztár javára Spatacsán Vazul és társai ellen 206 kor. s jár. erejéig 1906. évi január hó 31-én fogatosított kielégítési végrehajtás

útján lefoglalt és 988 kor. becsült következő ingóságok, és pedig: Bucserzán Onutzunál 2 tehén, 1 ünőbornyu, 1 ökröszekér és 2 szekér széna, és Pinka Jánosnál: 2 drb ökr nyílvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbírósnak 1906. évi V. 13/8 számú végzése folytán 206 korona tökekövetelés, ennek 1903. évi február hó 17. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 88 korona 64 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Nagysergeden alperesek lakásán leendő megtartására 1906. évi május hó 8-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-ez. 107. 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-ez. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalván, 1906. évi április hó 16. napján.

**Thát György,**  
kir. bírósági végrehajtó.

110 1-1

**NAGY JENŐ**

szájpád nélküli műfog-spezialista

KOLOZSVÁRT, Wesselényi M.-u. 6. sz.

**Készít szájpádnélküli természetűen szilárdan álló fogakat 16 koronáért.**

30-104

**ÓRIÁS VIRÁGU****JAPÁNI CHRYSANTHEMUMOK**

a létező legszebb fajokban kaphatók

**MÜHLE ÁRPÁD**

kertészeti telepén

**TEMESVÁROTT, Árpádtelep 17.**

Árjegyzék tenyésztési utasítással ingyen.



## Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár R.T. NAGYENYEDEN.

Alaptőke 200,000 korona.

Alaptőke 200,000 korona.

**Leszámitol** 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legelőszobább kamattal mellett.

**Betáblázás** mellett adott kölcsönök után 500 koronán felül 6 1/2 % -ot számít.

**Törlesztés** kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődően már 4 1/2 % alapkamattal földbirtokra, a becsérték feléig.

**Vásárol és elad** értékpapírokat idegen számlára.

**Régibb és magas** kamatu jelzálogkölcsönöket igen előnyös feltételek mellett **konvertál** s mindennemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolít le.

**Bevált** értékpapír szelvényeket és sorsolt értékeket. 20 33-104

Betétek után naptól-napig 4 1/2 % -ot fizet.

**A NAGYSZEBENI****ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR**

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

**A. 4 3/4 %** kamattal mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 30000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 26 K. 11 f.

**B. 5 %** kamattal mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 20.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 27 K. 16 f.

**C. 5 1/4 %** kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.

a) 41 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.

b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.

**D. 5 3/4 %** kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K.

a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.

b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.

c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.

**E. 6 %** kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.

a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.

b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.

c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.

d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Az A. alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B. C. D. és E. alattiak házakra is adatnak; valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra 1 % törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.



NAGYENYEDI

**KÖNYVNYOMDA ÉS  
PAPIRÁRUGYÁR R.T.  
NAGYENYEDEN.**

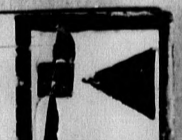
**Készít:** műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képes árjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, mindennemű kereskedelmi nyomtatványokat, takarékpénztári zárszámadásokat

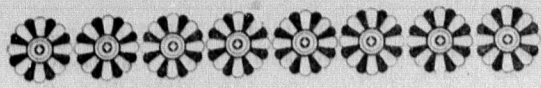
**könyv- és könyvmdai kivitelben.**

Továbbá postacsomag- és üvegczimkéket, porkapszulákat, papirzacskókat, kötőzöldpapírokat és mindennemű gyógyszerészeti nyomtatványokat, könyv- és könyvmdai vagy dombornyomásban szép és olcsó kivitelben.

**Mindennemű DOBOZÁRUT (Cartonnage)**  
u. m. közönséges és hajlított dobozokat stb.

gyógyszereszek, cukrászok és gyárosok részére kisebb árucikkek jutányos és célszerű csomagolására olcsó árban szállít.





## Köhögés!

Ki ide nem figyel, maga  
\* \* ellen vétkezik! \* \*

**Kaiser  
Caramell-cukorkái**  
a három fenyűvel.

Orvosiilag kipróbálva és ajánlva  
rekedség, katarrhus és köhögés  
ellen.

4512 bizonyítvány igazolja,  
hogy megtartja, amit ígér.  
Csomagja 20 és 40 fillér.

**Schiessl Károlynál,**  
Balászfalván.

73 4-32

## BALLA BÉLA

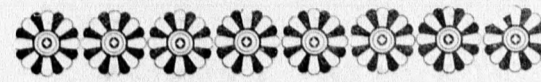
első rangú előnyösen ismert  
friss hús- és finom hentesáru-  
különlegességek üzletében zsír-  
szalonna nagyban és kicsiny-  
ben található.

### HÚSÁRAK:

Marhahús 1 klg. 1.28 fill.  
Borjuhús „ 1.12, 1.28, 1.52 fill.  
Sertéshús „ 1.36, 1.52, 1.80 „

FIGYELMES ÉS HIÁNYTALAN KISZOLGÁLÁS!

8 33-105



Szolid kiszolgálás! Jutányos árak!

Tavaszi és húsvéti idényre ajánlja

## BERKOVITS BÉLA

a most újonnan megérkezett

női, férfi-, fiu- és gyermek-ruháit.

A legújabb divatu  
angol raglán kabátok, férfi-, fiu- és gyermek-ruhák.

Valódi angol és gácsi ruha- és felöltő-szövetek.

Minden fajta, női, férfi-, fiu- és gyermek-czipők,  
kizárólag kézimunka.

Mérték utáni megrendelések saját szabóműhelyemben a leg-  
divatosabb kivitelben 24 órán belül eszközöltetnek.

Beesés partfogást kér

**BERKOVITS BÉLA**  
férfi divat üzlete, Nagyenyed, Főtér 3.

10 33-104

Dús választék minden cikkben.



## Nagyenyedi kisegítő lakarekpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 157.000 kor.

**Előnyös** kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra,  
sorsjegyekre, jóhitelű pénzüzetek részvényeire.

**Vásárol** és elad értékpapírokat.

**Letétbe** elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés díj mellett.

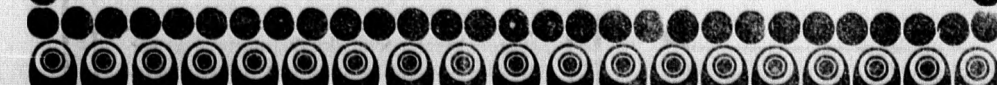
**Időben** kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

**Váltókat** az összeg nagysága szerint 5%, 6, 6%, mellett kereske-  
delmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.

**Betétet** 4% kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

19 53-104



## Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni,  
hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzőkeny  
eljárása révén kitünő hírnevű

### „Nagyszebeni földhitelintézet”

részéről Kolozs és több szomszédos megye területére  
ingatlan jelzálog kölcsönök

### „kizárólagos ügynökségével”

biztattam meg.

Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem,  
hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a  
lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szol-  
gálatára legyek.

Bármilyen felvilágítással, utbaigazítással készsé-  
sen díjmentesen szolgálak.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsön-  
vevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai  
véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár hely-  
beli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő  
esabító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek”, —  
amelyek ilyenmő jelzálogkölcsönt pénzüzetek közvet-  
len megbízását nem igazolják — fel nem ül, mert  
ezek eljárása teljesen megbízhatlan, időt vesztő és min-  
den esetben, akár eredményes akár nem, terhesen  
költséges.

Teljes tisztelettel

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.  
Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.



## FIGYELEM!

Megbízható legjobb minőségű hírneves  
valódi szépeességi

**lenvászon és  
damasztáru**  
minden nagyobb üzletben kapható.

A késmárki gyár  
bejegyzett védjegye



**HAZAI IPAR!**

83 10-10

## Kezdőknek és haladóknak

egyaránt ajánlható a

## II. számú kézikamara

mely a legtökéletesebb detektiv fényképezőgép  
tizenkét 9+12 cm. nagyságu felvételre beren-  
dezve. Az objektív E sorozatu extra rapid apla-  
nát és beállítható minden távolságra. Van Iris  
fényszabályozója, világos, homoru keresője,  
szabályozható idő- és pillanatára stb. külseje  
a lehető legelegánsabb.

Ára teljes felszereléssel 110 kor.

Havi részlet 5.50 korona.

**AUFRECHT és GOLDSCHMIED**

fényképészeti osztálya

**BUDAPEST, VI., Andrásy-út 17.**